

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund.

Der har i den senere tid været ført en omfattende debat om adgangen til aktindsigt i offentligt ansattes personalesager. Baggrunden for debatten har navnlig været den usikkerhed og utryghed, som de gældende regler i offentlighedsloven har medført for de ansatte.

På den baggrund besluttede Justitsministeriet i foråret 1997 at nedsætte en arbejdsgruppe vedrørende aktindsigt i personalesager.

Arbejdsgruppen, der blev nedsat den 20. maj 1997, havde højesterechtsdommer Peer Lorenzen som formand. Arbejdsgruppen bestod i øvrigt af repræsentanter for Justitsministeriet, Finansministeriet, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner, Amtsrådsforeningen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Akademikernes Centralorganisation, Dansk Journalistforbund, Danske Dagblades Forening og Det Juridiske Fakultet ved Københavns Universitet og Juridisk Institut ved Århus Universitet.

Arbejdsgruppen havde efter sit kommissorium navnlig til opgave at beskrive gældende ret på området og på grundlag heraf at overveje, om der er behov for lovændringer. I givet fald havde arbejdsgruppen endvidere til opgave at udarbejde udkast til sådanne ændringer.

Arbejdsgruppen afgav den 14. november 1997 - i enighed - betænkning nr. 1349/1997 om aktindsigt i personalesager. I betænkningen giver arbejdsgruppen udtryk for, at der er behov for en indskrænkning i adgangen til aktindsigt i personalesager. Arbejdsgruppens synspunkter omtales nærmere nedenfor under pkt. 4.

Justitsministeriet fremsatte samtidig forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen (L 76). Lovforslaget svarede til det lovudkast, som er indeholdt i betænkningen, side 74-81.

Lovforslaget blev 1. behandlet i Folketinget den 27. november 1997, jf. fortryk af Folketingets Forhandlinger for den nævnte dato, side 1594 ff. Justits-

ministeriet har efterfølgende besvaret en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg om forslaget.

Det foreliggende lovforslag er en stort set uændret genfremsættelse af lovforslag L 76. Det er dog nu i selve lovteksten præciseret, at retten til egen acces i personalesager ikke berøres. Herudover er lovforslagets bemærkninger på enkelte punkter justeret, bl.a. med henblik på at indarbejde fortolkningsbidrag, der er indeholdt i de omtalte besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.

2. Lovforslagets indhold i hovedtræk.

Lovforslaget indebærer, at sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste (konkrete personalesager) som udgangspunkt bliver undtaget fra offentlighedslovens anvendelsesområde. Hovedreglen vil således være, at sådanne sager ikke er undergivet aktindsigt, idet retten til egen acces dog vil gælde i samme omfang som i dag, jf. ovenfor pkt. 1.

Samtidig gøres der en række undtagelser til denne hovedregel. Oplysninger om den ansattes navn, stiling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser vil fortsat være undergivet aktindsigt efter lovens almindelige regler. Det samme gælder - for så vidt angår ansatte i chefstillinger - oplysninger om disciplinære reaktioner af advarsel eller derover. Dette sidste gælder dog kun for et tidsrum af to år efter, at den endelige afgørelse herom er truffet.

Ordnningen indebærer, at en række oplysninger i personalesager, som i dag er undergivet aktindsigt, ikke vil være omfattet af offentlighedsloven.

Det drejer sig for det første om oplysninger vedrørende de ansattes personlige forhold, som ikke er af så privat karakter, at de kan undtages efter den gældende lov. Som eksempler kan nævnes oplysninger om ikke-beskyttede adresser, ikke-hemmelige telefonnumre, civilstandsforhold m.v.

For det andet vil oplysninger om de ansattes tjenstlige forhold - uanset om de drejer sig om den egentlige udførelse af arbejdsopgaverne eller om den adfærd/opførsel, der i den forbindelse udvises - som udgangspunkt være undtaget fra aktindsigt. Der vil alene være adgang til aktindsigt i sådanne oplysning-